

Czwartek, 17 września 2020 r.

P9_TA(2020)0231

Sytuacja na Białorusi

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 września 2020 r. w sprawie sytuacji na Białorusi (2020/2779(RSP))

(2021/C 385/12)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Białorusi, zwłaszcza rezolucję z dnia 4 października 2018 r. w sprawie pogorszenia się sytuacji w zakresie wolności mediów, w szczególności w odniesieniu do Karty 97⁽¹⁾, rezolucję z dnia 19 kwietnia 2018 r. w sprawie Białorusi⁽²⁾, rezolucję z dnia 6 kwietnia 2017 r. w sprawie sytuacji na Białorusi⁽³⁾, rezolucję z dnia 24 listopada 2016 r. w sprawie sytuacji na Białorusi⁽⁴⁾ oraz rezolucję z dnia 8 października 2015 r. w sprawie kary śmierci na Białorusi⁽⁵⁾,
- uwzględniając powołanie 7 maja 2009 r. w Pradze Partnerstwa Wschodniego jako wspólnej inicjatywy UE i jej sześciu partnerów z Europy Wschodniej: Armenii, Azerbejdżanu, Białorusi, Gruzji, Republiki Mołdawii i Ukrainy,
- uwzględniając wspólne deklaracje przyjęte podczas szczytów Partnerstwa Wschodniego w 2009 r. w Pradze, w 2011 r. w Warszawie, w 2013 r. w Wilnie, w 2015 r. w Rydze i w 2017 r. w Brukseli,
- uwzględniając wybory prezydenckie przeprowadzone na Białorusi 9 sierpnia 2020 r.,
- uwzględniając oświadczenia wydane w imieniu Unii Europejskiej przez wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, dotyczące tych wyborów prezydenckich, zwłaszcza oświadczenia z 11 i 17 sierpnia 2020 r.,
- uwzględniając oświadczenia wysokiego przedstawiciela / wiceprzewodniczącego Komisji, zwłaszcza oświadczenia wydane 7 sierpnia 2020 r., przed wyborami prezydenckimi, i 14 lipca 2020 r., w sprawie niezarejestrowania kandydatów na prezydenta, a także wspólne oświadczenie wysokiego przedstawiciela / wiceprzewodniczącego Komisji i ministra spraw zagranicznych Kanady z 26 sierpnia 2020 r. i wspólne oświadczenie wysokiego przedstawiciela / wiceprzewodniczącego Komisji oraz komisarza ds. sąsiedztwa i rozszerzenia z 10 sierpnia 2020 r., w sprawie wyborów prezydenckich,
- uwzględniając oświadczenie przewodniczącego Parlamentu Europejskiego z 13 sierpnia 2020 r. i oświadczenie liderów pięciu grup politycznych z 17 sierpnia 2020 r. w sprawie sytuacji na Białorusi po tzw. wyborach prezydenckich z 9 sierpnia 2020 r.,
- uwzględniając najważniejsze wyniki nadzwyczajnego posiedzenia Rady do Spraw Zagranicznych z 14 sierpnia 2020 r. oraz konkluzje przewodniczącego Rady Europejskiej z 19 sierpnia 2020 r. w sprawie sytuacji na Białorusi po wyborach prezydenckich z 9 sierpnia 2020 r.,
- uwzględniając oświadczenia wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela: z 7 września 2020 r., w sprawie arbitralnych i niewyjaśnionych aresztowań i przetrzymywania z powodów politycznych, oraz z 11 września 2020 r., w sprawie eskalacji przemocy i zastraszania członków Rady Koordynacyjnej,
- uwzględniając globalną strategię UE i zmienioną europejską politykę sąsiedztwa,
- uwzględniając oświadczenia rzecznika ESDZ, zwłaszcza oświadczenie z 19 czerwca 2020 r. w sprawie wydarzeń sprzed wyborów prezydenckich i z 18 listopada 2019 r. w sprawie wyborów parlamentarnych na Białorusi,
- uwzględniając decyzję Rady z 17 lutego 2020 r. o przedłużeniu wprowadzonego w 2004 r. przez UE embarga na wywóz do Białorusi broni i sprzętu, które mogłyby zostać wykorzystane do represji wewnętrznych w tym kraju⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. C 11 z 13.1.2020, s. 18.

⁽²⁾ Dz.U. C 390 z 18.11.2019, s. 100.

⁽³⁾ Dz.U. C 298 z 23.8.2018, s. 60.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 224 z 27.6.2018, s. 135.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 349 z 17.10.2017, s. 41.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 45 z 18.2.2020, s. 3.

Czwartek, 17 września 2020 r.

- uwzględniając oświadczenie ODIHR z 15 lipca 2020 r. o niewysłaniu misji obserwacji wyborów na Białoruś z powodu braku zaproszenia,
 - uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka i wszystkie konwencje o prawach człowieka, których stroną jest Białoruś,
 - uwzględniając raport specjalnej sprawozdawczynie ONZ ds. stanu praw człowieka na Białorusi, z 10 lipca 2020 r.,
 - uwzględniając oświadczenie Biura ds. Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka (ODIHR) OBWE z 17 lipca 2020 r. oraz jego wcześniejsze sprawozdania dotyczące wyborów na Białorusi,
 - uwzględniając oświadczenie Sekretarza Generalnego ONZ z 10 i 14 sierpnia 2020 r. w sprawie wydarzeń, do których doszło na Białorusi po wyborach,
 - uwzględniając art. 132 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że od 2000 r. – mimo ponawianych usiłowań – na Białorusi nie zarejestrowano żadnej nowej partii politycznej; mając na uwadze, że Białoruska Centralna Komisja Wyborcza odmówiła zarejestrowania wśród kandydatów w wyborach prezydenckich w 2020 r. polityków krytycznych wobec reżimu, którzy według doniesień zebrali ponad 100 000 podpisów, zgodnie z przepisami krajowymi, co wskazuje na nieproporcjonalne i nieuzasadnione przeszkody w kandydowaniu, sprzeczne z zobowiązaniami podjętymi w OBWE i z innymi standardami międzynarodowymi;
- B. mając na uwadze, że kampanii prezydenckiej już od początku maja towarzyszyły ogólnokrajowe represje wobec pokojowych demonstrantów, działaczy społeczeństwa obywatelskiego, blogerów i dziennikarzy, a także poważne zastraszanie działaczy politycznych, ich rodzin i zwolenników; mając na uwadze, że w całym kraju za protesty antyreżimowe zatrzymano ponad 650 pokojowych demonstrantów, dziennikarzy i działaczy obywatelskich;
- C. mając na uwadze, że chociaż Białoruś jest państwem uczestniczącym Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE), białoruskie procedury wyborcze nie były zgodne z wytycznymi tej organizacji, w których postuluje się poszanowanie podstawowych wolności, równość, powszechność, pluralizm polityczny, zaufanie, przejrzystość i rozliczalność;
- D. mając na uwadze, że procesu wyborczego nie mogła obserwować misja obserwacji wyborów OBWE/ODIHR, gdyż władze białoruskie celowo nie wystosowały na czas odpowiedniego zaproszenia;
- E. mając na uwadze doniesienia o systematycznych nieprawidłowościach i naruszaniu międzynarodowych standardów wyborczych w dniu głosowania, w tym o zastraszaniu wyborców, odmawianiu im prawa do głosowania i masowym fałszowaniu protokołów z poszczególnych okręgów wyborczych; mając na uwadze, że w całym kraju zatrzymywano niezależnych obserwatorów krajowych, którzy udokumentowali liczne naruszenia prawa wyborczego, w tym obserwatorów monitorujących wcześniejsze głosowanie w wyborach prezydenckich na Białorusi;
- F. mając na uwadze, że Białoruska Centralna Komisja Wyborcza ogłosiła urzędującego prezydenta Alaksandra Łukaszenkę zwycięzcą tzw. wyborów;
- G. mając na uwadze, że wiarygodne ogólnokrajowe doniesienia i oddolne inicjatywy w mediach społecznościowych świadczą o masowych oszustwach wyborczych na korzyść Alaksandra Łukaszenki, a wielu Białorusinów za zwyciężczynię uważa Swiatłanę Cichanouską;
- H. mając na uwadze, że bezprecedensowe pokojowe protesty wyrażające pragnienie przemian demokratycznych oraz poszanowania podstawowych wolności i praw człowieka rozpoczęły się niezwłocznie po ogłoszeniu wyników tzw. wyborów i trwają do chwili obecnej, na ulicach białoruskich miast gromadzą się setki tysięcy osób, apogeum protestów są weekendowe marsze jednościami, a wszystko to świadczy o bezprecedensowym niezadowoleniu i mobilizacji społeczeństwa białoruskiego;

Czwartek, 17 września 2020 r.

- I. mając na uwadze, że protestom towarzyszą powszechne strajki w zakładach przemysłowych, w tym w dużych zakładach państwowych w różnych sektorach gospodarki, a także w przedsiębiorstwach, szkołach, uniwersytetach, miastach, miasteczkach i wsiach w całym kraju;
- J. mając na uwadze, że Unia Europejska i jej państwa członkowskie nie uznały wyników wyborów prezydenckich z racji poważnych wątpliwości co do uczciwości wyborów oraz powszechnych doniesień o ich fałszowaniu; mając na uwadze, że kadencja urzędującego prezydenta Alaksandra Łukaszenki kończy się 5 listopada 2020 r.;
- K. mając na uwadze, że białoruskie protesty przybrały niespotykaną dotąd skalę, są ogólnokrajowe i międzypokoleniowe, a widoczną przywódczą rolę odgrywają w nich kobiety;
- L. mając na uwadze, że władze Białorusi zareagowały na uzasadnione i pokojowe protesty niewspółmierną przemocą; mając na uwadze, że pokojowe protesty spotykają się z bardzo ostrą reakcją sił bezpieczeństwa, które często używają na oślep nadmiernej i niepotrzebnej siły, w tym powszechnie korzystają z gazu łzawiącego, pałek, granatów błyskowych i armatek wodnych; mając na uwadze, że Biuro Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka informuje, iż w ostatnich tygodniach zatrzymano niemal 6 700 osób korzystających z przysługującej im wolności pokojowego gromadzenia się; mając na uwadze, że do ekspertów wpłynęły doniesienia o co najmniej 450 przypadkach tortur, przemocy seksualnej, gwałtów i brutalnego traktowania osób pozbawionych wolności, a od 9 sierpnia 2020 r. zginęło kilka osób, które następnie znaleziono martwe – należą do nich Alaksandr Tarajkouski, Kanstancin Szaszmakou, Alaksandr Wichor i Hienadź Szutou;
- M. mając na uwadze, że powołano Radę Koordynacyjną jako tymczasowego partnera instytucjonalnego w krajowym dialogu zmierzającym do zorganizowania nowych wyborów, zgodnych z międzynarodowymi standardami, z udziałem obserwatorów ODIHR; mając na uwadze, że od tego czasu kilka tysięcy osób wyraziło poparcie dla jej apeli o nowe wybory, a wszyscy członkowie Rady Koordynacyjnej byli nękanymi, przesłuchiwanymi lub aresztowanymi (Lilija Ułasawa, Maksym Znak, Siarhiej Dyleuski, Maryja Kalesnikawa); mając na uwadze, że trwające prześladowania i groźby skłoniły czołowych opozycjonistów – Swiatłanę Cichanouską, Wieranikę Cepkałę, Pawieła Łatuszkę i Wolhę Kawalkową – do poszukiwania schronienia w Unii Europejskiej; mając na uwadze, że 7 września 2020 r. inną przywódczynią, Maryję Kalesnikawą, wprowadzili zamaskowani mężczyźni poruszający się nieoznakowaną furgonetką, a do wydarzenia tego doszło w biały dzień na ulicy Mińska; mając na uwadze, że jedynym przebywającym na Białorusi członkiem Prezydium Rady Koordynacyjnej pozostającym na wolności jest laureatka Nagrody Nobla Swiatłana Aleksijewicz; mając na uwadze, że utrzymują się poważne obawy o jej bezpieczeństwo mimo nadzwyczajnego wsparcia, jakiego udzielili jej dyplomaci europejscy;
- N. mając na uwadze, że 19 sierpnia 2020 r. Rada Europejska postanowiła nałożyć sankcje na znaczną liczbę osób odpowiedzialnych za przemoc, represje i sfalszowanie wyników wyborów na Białorusi, zakazując im wjazdu do UE i zamrażając ich aktywa finansowe w UE;
- O. mając na uwadze, że kampania wyborcza i wybory prezydenckie miały miejsce podczas pandemii COVID-19, której skutkiem konsekwentnie zaprzeczali przywódcy polityczni Białorusi i władze białoruskie, zatem to dziennikarze, personel medyczny i zwykli ludzie postanowili upowszechniać kluczowe informacje o pandemii i niezbędnych środkach ostrożności, co dowodzi zaangażowania społecznego mieszkańców oraz witalności białoruskiego społeczeństwa obywatelskiego;
- P. mając na uwadze, że 27 sierpnia 2020 r. prezydent Federacji Rosyjskiej wyraził poparcie dla białoruskich władz tłumiących uzasadnione niezadowolenie obywateli i zaproponował wysłanie specjalnych sił policyjnych; mając na uwadze, że 21 sierpnia 2020 r. Alaksandr Łukaszenka ogłosił zastąpienie strajkujących i podających się do dymisji dziennikarzy mediów państwowych tzw. specjalistami rosyjskimi; mając na uwadze, że do państw, które jako pierwsze pogratulowały Alaksandrowi Łukaszence wygranej w nieuczciwie przeprowadzonych wyborach, należą Rosja, Chiny i Turcja;
- Q. mając na uwadze, że władze białoruskie nadal brutalnie represjonują niezależnych białoruskich reporterów i dziennikarzy obywatelskich oraz umyślnie usiłują utrudniać obiektywny przekaz informacji, by uciszyć krajowe i międzynarodowe obawy i głosy potępienia, a 29 sierpnia 2020 r. odebrały ponadto akredytację prasową kilkunastu międzynarodowym reporterom;
- R. mając na uwadze, że stan praw człowieka na Białorusi nadal się pogarszał w trakcie kampanii wyborczej i po wyborach; mając na uwadze, że warunki pracy obrońców praw człowieka stale się pogarszają, gdyż są oni systematycznie zastraszani i nękanymi, a ich podstawowe wolności są ograniczane; mając na uwadze, że Białoruś to jedyne państwo w Europie, w którym nadal wykonuje się karę śmierci;

Czwartek, 17 września 2020 r.

1. podkreśla, że zgodnie ze stanowiskiem Rady Europejskiej odrzuca wyniki tzw. wyborów prezydenckich przeprowadzonych na Białorusi 9 sierpnia 2020 r., ponieważ odbyły się one z rażącym naruszeniem wszystkich uznanych na szczeblu międzynarodowym standardów; zaznacza, że nie uznaje Alaksandra Łukaszenki jako prezydenta Białorusi po upływie jego obecnej kadencji;
2. z całą stanowczością potępia władze białoruskie za brutalne represje wobec pokojowych protestów prowadzonych w imię sprawiedliwości, wolności i demokracji po sfałszowanych wyborach prezydenckich z 9 sierpnia 2020 r.; wzywa do natychmiastowego zaprzestania przemocy, do niezwłocznego i bezwarunkowego uwolnienia wszystkich osób zatrzymanych z powodów politycznych przed tzw. wyborami z 9 sierpnia 2020 r. i po ich przeprowadzeniu oraz do wycofania zarzutów postawionych tym osobom, w tym osobom zatrzymanym za udział w protestach przeciwko wynikom wyborów lub przeciwko przemocy ze strony władz lub za wyrażanie poparcia dla tych protestów;
3. potępia trwające zastraszanie, prześladowania i użycie niewspółmiernej siły wobec uczestników strajków, członków Rady Koordynacyjnej i innych opozycjonistów, działaczy społeczeństwa obywatelskiego, niezależnych dziennikarzy i blogerów; domaga się natychmiastowego i bezwarunkowego zwolnienia wszystkich osób arbitralnie zatrzymanych przed sfałszowanymi wyborami z 9 sierpnia 2020 r. i po ich przeprowadzeniu, w tym Pawieła Siewiaryńca, Mikołaja Statkiewicza, Maryji Kalesnikawej, Andrieja Jahoraua, Antona Radniankoua i Iwana Kraucoua; żąda zaprzestania wszelkich prześladowań ze względów politycznych;
4. z zadowoleniem przyjmuje Radę Koordynacyjną jako tymczasową reprezentację narodu żądającego demokratycznych zmian na Białorusi, otwartą dla wszystkich politycznych i społecznych zainteresowanych stron;
5. popiera pokojowe i demokratyczne przekazanie władzy w wyniku pluralistycznego dialogu narodowego z pełnym poszanowaniem demokratycznych i podstawowych praw narodu białoruskiego; podejmuje w związku z tym apel narodu białoruskiego o jak najszybsze zorganizowanie nowych, wolnych i uczciwych wyborów pod nadzorem międzynarodowym, pod przewodnictwem OBWE/ODIHR i zgodnie ze standardami uznаныmi na szczeblu międzynarodowym;
6. wyraża jednoznaczne poparcie dla narodu białoruskiego w jego uzasadnionych żądaniach i aspiracjach dotyczących wolnych i uczciwych wyborów, podstawowych wolności i praw człowieka, reprezentacji demokratycznej, udziału w życiu politycznym, godności i prawa do decydowania o swojej przyszłości; dostrzega, że obecny ruch protestacyjny na Białorusi wynika z powszechnego i szerokiego żądania demokratyzacji Białorusi, której mieszkańcy muszą korzystać z takich samych praw podstawowych – demokracji i wolności jak pozostali obywatele na kontynencie europejskim;
7. wzywa Komisję, wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela i Radę, by udzielili wsparcia białoruskiej opozycji demokratycznej, w tym Radzie Koordynacyjnej pod przewodnictwem Swiatłany Cichanouskiej;
8. wyraża uznanie dla istotnego wkładu odważnych Białorusinek, prowadzonych przez Swiatłanę Cichanouską, Wieranikę Cepkałę i Maryję Kalesnikawą, oraz ich zwolenników, wyrażających i reprezentujących uprawnione żądania narodu białoruskiego; zauważa, że wielu Białorusinów uważa Swiatłanę Cichanouską za zwyciężczynię wyborów prezydenckich i za białoruskiego prezydenta elekta;
9. żąda natychmiastowego uwolnienia aresztowanych członków Rady Koordynacyjnej: Liliji Ułasawej, Maksyma Znaka, Siarhieja Dyleuskiego i Maryji Kalesnikawej; podkreśla, że dialog krajowy musi odbywać się przy pełnym i niezakłóconym udziale Rady Koordynacyjnej; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że przedstawiciele państw członkowskich UE i innych państw wyznających podobne zasady zaoferowali ochronę Swiatłanie Aleksijewicz;
10. z całą stanowczością potępia przerażające akty przemocy i okrutne represje oraz torturowanie pokojowych demonstrantów i zatrzymanych; wzywa do przeprowadzenia niezależnego i skutecznego dochodzenia w sprawie śmierci Alaksandra Tarajkouskiego, Alaksandra Wichora, Arcioma Parukoua, Hienadzia Szutaua i Kanstancina Szaszmahoua;
11. wzywa do zaprzestania brutalnego traktowania i tortur, do wprowadzenia do białoruskiego kodeksu karnego szczegółowej definicji tortur zgodnej z międzynarodowymi standardami praw człowieka oraz do znowelizowania prawa w celu uznania wymuszonych zaginięć za przestępstwo;

Czwartek, 17 września 2020 r.

12. podkreśla, że należy zapewnić obywatelom prawo do wolności zgromadzeń, zrzeszania się, wypowiedzi i opinii, jak również wolności mediów, a zatem znieść wszelkie ograniczenia prawne i praktyczne utrudniające korzystanie z tych wolności; zdecydowanie potępia ciągłe stosowanie kary śmierci oraz wzywa do jej natychmiastowego i trwałego zniesienia, a dopóki to nie nastąpi – do zapewnienia skutecznego prawa do odwołania się od wyroku śmierci;

13. w pełni popiera białoruskich pracowników i członków niezależnych związków zawodowych oraz wzywa władze białoruskie i pracodawców do poszanowania przynależnych pracownikom białoruskim praw podstawowych do strajku bez ryzyka zwolnienia, aresztowania i innych represji, zgodnie z konwencjami MOP nr 87 i 98; popiera apel Europejskiej Konfederacji Związków Zawodowych do Międzynarodowej Organizacji Pracy o pilną interwencję w reakcji na aresztowania i wyroki wobec przywódców komitetów strajkowych i działaczy niezależnych związków zawodowych, w obronie wolności zrzeszania się i zgromadzeń; wyraża poparcie dla koordynującej roli odgrywanej przez Białoruski Kongres Demokratycznych Związków Zawodowych;

14. zdecydowanie popiera sankcje UE wobec osób odpowiedzialnych za fałszowanie wyników wyborów i za represje na Białorusi, w tym wobec Alaksandra Łukaszenki; wzywa Radę, by w ścisłej współpracy z partnerami międzynarodowymi niezwłocznie nałożyła szeroko zakrojone i skuteczne sankcje na wszystkich białoruskich sprawców oszustw wyborczych, przemocy i represji na Białorusi; wzywa Radę, by poszła za przykładem państw bałtyckich, które wpisały Alaksandra Łukaszenkę do wykazu osób objętych sankcjami, i by rozszerzyła pierwotnie zaproponowaną grupę osób do objęcia sankcjami o znaczną liczbę urzędników wysokiego i średniego szczebla, a także o przedsiębiorców znanych z poparcia dla reżimu lub ze zwalniania pracowników za udział w strajkach; wzywa wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela oraz Radę do zbadania możliwości objęcia sankcjami również obywateli rosyjskich bezpośrednio zaangażowanych we wspieranie reżimu Łukaszenki na Białorusi;

15. z dużym zadowoleniem przyjmuje propozycję złożoną przez urzędującego przewodniczącego OBWE w koordynacji z jego następcą, że pomoże Białorusi w organizowaniu procesu dialogu; nalega, by władze Białorusi przyjęły ofertę obecnego i przyszłego urzędującego przewodniczącego OBWE;

16. apeluje do ESDZ i Komisji o przygotowanie całościowego przeglądu polityki UE wobec Białorusi z myślą o wsparciu Białorusinów i ich demokratycznych aspiracji, a także społeczeństwa obywatelskiego, obrońców praw człowieka, niezależnych związków zawodowych i niezależnych mediów; wzywa do zwiększenia finansowania UE dla białoruskiego społeczeństwa obywatelskiego, a jednocześnie do zamrożenia wszelkich transferów środków UE dla obecnego rządu Białorusi i na przedsięwzięcia kontrolowane przez państwo oraz do wstrzymania pożyczek EBI, EBOR i innych pożyczek dla obecnego reżimu; apeluje do UE o zorganizowanie konferencji darczyńców na rzecz demokratycznej Białorusi, z udziałem międzynarodowych instytucji finansowych, państw G-7, państw członkowskich i instytucji UE oraz innych podmiotów chcących zobowiązać się do przyjęcia pakietu finansowego rzędu miliardów euro na wsparcie przyszłych reform i restrukturyzacji gospodarki;

17. wzywa ESDZ do zawieszenia negocjacji w sprawie priorytetów partnerstwa między UE a Białorusią do czasu przeprowadzenia wolnych i uczciwych wyborów prezydenckich;

18. wzywa rząd do usprawnienia systemu opieki zdrowotnej oraz do przejrzystego i niewykluczającego udzielania Białorusinom wszystkich istotnych i ratujących życie informacji o pandemii; zwraca uwagę na konieczność poprawy dostępu do opieki zdrowotnej w miejscach przetrzymywania aresztowanych, jej dostępności i jakości, zwłaszcza w związku z pandemią COVID-19, a także na konieczność poprawy warunków pracy personelu medycznego, w związku z doniesieniami, że milicja uniemożliwia udzielanie pomocy rannym demonstrantom i zatrzymuje pracowników służby zdrowia;

19. zachęca państwa członkowskie UE, aby ułatwiły i przyspieszyły tworzenie korytarza humanitarnego, a także procedury wizowe dla osób uciekających z Białorusi z powodów politycznych lub osób wymagających leczenia z powodu doznanych przez nie aktów przemocy oraz aby zaoferowały tym osobom i ich rodzinom wszelkie niezbędne wsparcie i pomoc; wzywa Komisję do szybkiego i realnego udzielenia pomocy finansowej UE na wsparcie dla społeczeństwa obywatelskiego i dla ofiar represji oraz do zmobilizowania większych zasobów na ich wsparcie fizyczne, psychologiczne i materialne;

20. wzywa UE do dalszego zacieśniania kontaktów międzyludzkich przez wspieranie białoruskich niezależnych organizacji pozarządowych, organizacji społeczeństwa obywatelskiego, obrońców praw człowieka, przedstawicieli mediów i niezależnych dziennikarzy, przez stwarzanie młodym Białorusinom dodatkowych możliwości studiowania w UE oraz przez dalsze wspieranie Europejskiego Uniwersytetu Humanistycznego; wzywa Komisję, aby niezwłocznie stworzyła program stypendialny dla studentów i badaczy wydalonych z białoruskich uniwersytetów za postawę prodemokratyczną;

Czwartek, 17 września 2020 r.

21. podkreśla potrzebę wszechstronnego międzynarodowego dochodzenia w sprawie zbrodni popełnionych przez reżim przeciwko narodowi białoruskiemu i zaznacza, że jest zdecydowany wnieść swój wkład w takie dochodzenie;
 22. potępia blokowanie internetu i zamykanie mediów, a także zastraszanie dziennikarzy i blogerów w celu powstrzymania przepływu informacji o sytuacji w kraju; podkreśla, że Białorusini mają prawo do swobodnego dostępu do informacji; wzywa UE, aby wykorzystwała Europejski Fundusz na rzecz Demokracji i inne instrumenty do wsparcia mediów i dziennikarzy represjonowanych przez reżim;
 23. wzywa Komisję, państwa członkowskie i ESDZ do pełnego wsparcia starań Rady Praw Człowieka ONZ i mechanizmu moskiewskiego OBWE o zapewnienie dokumentowania naruszeń praw człowieka przez organizacje międzynarodowe i informowania o nich, a następnie rozliczania winnych i zadośćuczynienia ofiarom;
 24. podkreśla, że trzeba przeciwdziałać szerzeniu na Białorusi fałszywych informacji o UE, jej państwach członkowskich i instytucjach oraz szerzeniu w UE fałszywych informacji o sytuacji na Białorusi, a także innym formom zagrożeń hybrydowych ze strony państw trzecich; przestrzega reżim przed jakimikolwiek próbami wykorzystywania mniejszości narodowych, religijnych, etnicznych i innych jako celu zastępczego, by odwrócić uwagę społeczeństwa od oszustw wyborczych i późniejszych masowych protestów i represji; potępia uniemożliwienie powrotu do kraju zwierzchnikowi kościoła katolickiego na Białorusi arcybiskupowi Tadeuszowi Kondrusiewiczowi;
 25. potępia hybrydową ingerencję Federacji Rosyjskiej na Białorusi, zwłaszcza delegowanie tzw. ekspertów do białoruskich mediów państwowych oraz doradców do agencji wojskowych i organów ścigania, oraz wzywa rząd Federacji Rosyjskiej do zaprzestania wszelkich jawnych i skrytych ingerencji w wewnętrzne sprawy Białorusi; wzywa Federację Rosyjską do poszanowania prawa międzynarodowego i suwerenności Białorusi; ostrzega, że Alaksandr Łukaszenka nie ma politycznego ani moralnego mandatu do nawiązywania w imieniu Białorusi jakichkolwiek dalszych stosunków umownych mogących zagrozić suwerenności i integralności terytorialnej Białorusi, w tym stosunków z władzami rosyjskimi;
 26. podkreśla, że wydarzenia na Białorusi muszą pozostać dla UE kwestią najwyższej wagi; przypomina, że UE musi pozostać zjednoczona i wytrwała w reakcji na sytuację na Białorusi;
 27. ubolewa, że Białoruś wprowadziła już paliwo jądrowe do pierwszego reaktora elektrowni jądrowej w Ostrowcu i planuje rozpocząć produkcję energii w listopadzie 2020 r., choć nie wdrożyła w pełni zaleceń z testu wytrzymałościowego, co w obecnych czasach wysokiej niestabilności politycznej jest tym bardziej niepokojące;
 28. wzywa krajowe federacje hokeja na lodzie państw członkowskich UE i pozostałych państw demokratycznych do wywarcia presji na Międzynarodową Federację Hokeja na Lodzie, by do czasu poprawy sytuacji, a zwłaszcza stanu praw człowieka w tym kraju wycofała decyzję o zorganizowaniu na Białorusi części mistrzostw świata w hokeju na lodzie w 2021 r.;
 29. ponownie apeluje do Rady UE o wprowadzenie bez dalszej zwłoki całościowego, skutecznego i działającego na czas ogólnounijnego mechanizmu środków ograniczających (tzw. listy Magnickiego), umożliwiającego zastosowanie takich środków wobec dowolnej osoby, podmiotów państwowych i niepaństwowych oraz innych podmiotów odpowiedzialnych za poważne naruszenia praw człowieka i nadużycia lub powiązanych z takimi naruszeniami i nadużyciami;
 30. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącemu Komisji / wysokiemu przedstawicielowi Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz władzom Republiki Białorusi i Federacji Rosyjskiej.
-